Державний вищий навчальний заклад
“Тернопільський державний медичний
університет імені І.Я. Горбачевського
Міністерство охорони здоров’я України”
Навчально-науковий інститут морфології

Збірник матеріалів науково-практичної конференції

МОРФОЛОГІЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ НАУКИ

5–6 жовтня 2012 року

Тернопіль
Укрмедкнига
2012

Редакційна колегія:
Проф. Волков К.С. (головний редактор)
Проф. Боднар Я.Я.
Проф. Герасимюк І.Є.
Ст. викл. Небесна З.М. (відповідальний секретар)

Збірник матералів науково-практичної конференції “Морфологія на сучасному етапі розвитку науки”. – Тернопіль : ТДМУ, 2012. – 240 с.

Матеріали публікуються в авторській редакції

Акиншевич И.Ю., Шаповалова Е.Ю.

НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ СИНТЕЗА УГЛЕВОДНЫХ БИОПОЛИМЕРОВ КЛЕТКАМИ МЕТАНЕФРОСА КРЫС В НОРМЕ И ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ БЛОКАТОРОВ АПФ

ГУ «Крымский государственный медицинский университет им. С.И. Георгиевского», г. Симферополь

Блокаторы ангиотензин-превращающего фермента (АПФ), такие как эналаприл, – это отличные гипотензивные препараты, которые широко используются при лечении хронической гипертонии у женщин репродуктивного возраста, благодаря своей эффективности и небольшому количеству побочных эффектов (Mastrobattista J.M., 1997). Препараты этой группы оказывают гипотензивное действие через конкурентное ингибирование АПФ (Грацианская А.Н., Костылева М.Н., 2006). Однако они проникают через гематоплацентарный барьер, циркулируют в амниотической жидкости и заглатываются плодом, вызывая нарушения, которые в настоящее время характеризуют термином «АПФ-фетопатия» (Sorensen A.M., Christensen S., Jonassen T.E., 1998). Важнейшим метаболическим субстратом и пластическим материалом для развивающихся органов и тканей плода млекопитающих является гликоген. Однако мало изученным остается содержание гликогена и гликопротеинов в клетках окончательных почек в пренатальном онтогенезе в норме и под действием гипотензивных лекарственных средств, таких как эналаприл.

Целью нашего исследования явилось определение содержания и перераспределения гликогена и гликопротеинов в эпителиальных клетках и клетках мезенхимы развивающихся окончательных почек крыс в норме и под влиянием нифедипина.

В исследовании использованы эмбрионы и плоды самок белых беспородных крыс, полученных в трех сериях эксперимента, в возрасте с 14-х по 22-е сутки нормальной беременности и от самок, получавших терапевтическую, субтоксическую и токсическую дозу эналаприла. Были изготовлены серийные парафиновые срезы толщиной 5 мкм. Гликоген и гликопротеины выявляли ШИК-реакцией. Количество ШИК-позитивных веществ в срезах определяли по интенсивности окраски цитоплазмы клеток эпителия и мезенхимы с помощью компьютерной программы Aperio Image Scope 2008. Содержание гликогена определяли оценкой разности между количеством ШИК-позитивных веществ в препаратах, предварительно обработанных альфа-амилазой в течение 1 часа при температуре 38?

Гевкалюк Н.О.

ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ІМУНОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ СЛИЗОВОЇ ПОРОЖНИНИ РОТА ПРИ ГОСТРІЙ РЕСПІРАТОРНІЙ ВІРУСНІЙ ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ

ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я.Горбачевського", м. Тернопіль

Відомо, що першим механічним бар'єром для проникнення збудників інфекційних захворювань та антигенів є слизова оболонка порожнини рота (СОПР). Регенерація епітелію СОПР забезпечує його бар'єрну функцію завдяки постійній заміні та видаленні клітин зовнішнього шару, які пошкоджуються та містять на своїй поверхні мікроорганізми.

Проте у відомих дослідженнях недостатньо відображається патогенетична роль респіраторних вірусів та їх можливих асоціацій на стан СОПР, що і послужило підгрунтям для проведення даного дослідження.

Нами проведено дослідження адгезивно-абсорбційної здатності, щільності бактеріального заселення СОПР і визначення лейкоцитарно-епітеліального індексу (ЛЕІ) та індексу атракції в період розпалу захворювання на ГРВІ у 147 дітей.

В результаті проведених нами досліджень мазків-відбитків у пацієнтів з легкою формою ГРВІ в кожному полі зору спостерігаються до 10-15 поодиноких епітеліоцитів, переважно полігональної форми з рівним контуром та базофільною цитоплазмою і округлим ядром. Серед епітеліальних клітин визначаються вільні і абсорбовані незначні групи мікроорганізмів в основному, коків. Колонії стрептококів поодинокі, вільно розташовані між епітеліоцитами, поряд з невеликими групами ПЯЛ. Лейкоцитарно-епітеліальний індекс коливається в межах 6-15. Незначно знижуються фагоцитарний індекс і майже в 1,5 раза – індекс атракції.

При середньому ступені важкості спостерігається збільшення кількості епітеліоцитів, зібраних в пласти з 5-12 клітин. Епітеліоцити мають значні розміри, зазубрені контури з центрально розташованим ядром. Змінюється характер бактеріального заселення СОПР: серед груп епітеліоцитів спостерігається значна кількість мікроорганізмів кокоподібного походження, з'являються паличкоподібні бактерії, які локалізуються на зовнішній мембрані епітеліоцитів і між епітеліальними пластами. Знижуються показники фагоцитарного індексу та індексу атракції (до 32 і 28 відповідно), в той же час ЛЕІ збільшується до 30-45.

У пацієнтів з важкою формою ГРВІ в кожному полі зору мазка-відбитка спостерігається 1-2 групи епітеліоцитів по 20-30 клітин в кожному пласті. Цитоплазма їх клітин інтенсивно забарвлена, ядро великих розмірів овальної або округлої форми, з рівними контурами і ніжно-зернистим хроматином. Серед окремих клітин і на поверхні більшості з них розташовується значна кількість бактеріальних клітин самої різноманітної форми колоній. Спостерігається підвищена кількість мікроорганізмів паличкоподібної форми, а також значна кількість сегменто-ядерних нейтрофілів, лімфоцитів, еозинофілів. Знижується показник фагоцитарного індексу та індексу атракції (до 18 і 14 відповідно). Індекс ЛЕІ при цьому збільшується до 60-70.

В результаті проведених досліджень нами виділено 3 вихідні типи цитограм, кожна з яких відповідає важкості клінічного перебігу ГРВІ і може бути використана в якості прогностичного критерію перебігу захворювання.

Герасим Л.М.

ТОПОГРАФІЯ ВНУТРІШНІХ ЯРЕМНИХ ВЕН У ДРУГОМУ ТРИМЕСТРІ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО РОЗВИТКУ

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Дослідження проведено на 15 препаратах трупів 4-6-місячних плодів методами ін'єкції судин, макромікропрепарування, рентгенографії, морфометрії.

Внутрішні яремні вени простягаються вертикально вниз від зовнішньої основи черепа до місця з'єднання з підключичними венами. У плодів 4-5 місяців розвитку визначаються верхня та нижня цибулини внутрішніх яремних вен, їх зовнішній діаметр на різних рівнях різний, а у 6-місячних плодів – однаковий, за винятком нижніх відділів (вени розширюються). Зовнішній діаметр правої внутрішньої яремної вени у 4-місячних плодів становить 1,8±0,3 мм, у 6-місячних – 2,7±0,2 мм, зовнішній діаметр лівої внутрішньої яремної вени збільшується з 1,5±0,3 мм (4-місячні плоди) до 2,4±0,2 мм (6-місячні плоди). До медіальних поверхонь вен у верхніх відділах примикає спільна сонна артерія, у нижніх – блукальний нерв. У середній третині до задньої поверхні внутрішніх яремних вен примикають передні драбинчасті м'язи, а до передньої – лопатково-під'язикові м'язи, в окремих випадках – частки щитоподібної залози. Починаючи з 5-го місяця визначаються основні притоки внутрішніх яремних вен:

Ваврух П.О., Боднар Я.Я.
ВПЛИВ ХРОНІЧНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ ЦИКЛОФОСФАНОМ НА РОЗВИТОК КАРДІОМІОПАТІЇ 37

Вадзюк С.Н., Цвинтарний А.В.
МЕЖІ ДОВІРЧИХ ІНТЕРВАЛІВ ПОКАЗНИКІВ РЕОВАЗОГРАМИ СТЕГНА В ПРАКТИЧНО ЗДОРОВИХ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ 38

Вербицкий В.В., Конончук М.А.
МОРФОФУНКШЮНАЛЬНАЯ СОПРЯЖЕННОСТЬ МИКРОГЕМОЦИРКУЛЯЦИИ И ОКСИГЕНАЦИИ С ПОВРЕЖДЕНИЕМ МИОКАРДА ПРИ ХРОНИЧЕСКОЙ КОРОНАРНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ 41

Винник Н.І.
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ В ПОЄДНАННІ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПІОГЛІТАЗОНУ НА РІВЕНЬ ПОКАЗНИКІВ ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ 43

Височанський О.В., Черепаха О.Л.
ПОРІВНЯННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ МОДЕЛЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НОРМАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДИКРОТИЧНОГО ТА ДІАСТОЛОГІЧНОГО ІНДЕКСІВ РЕОВАЗОГРАМИ СТЕГНА ТА ГОМІЛКИ У ПІДЛІТКІВ РІЗНИХ СОМАТОТИПІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ОСОБЛИВОСТЕЙ БУДОВИ ТІЛА 44

Вітенок О.Я.
СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ АНАТОМІЧНИХ ЧАСТИН ПРЯМОЇ КИШКИ У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ 46

Вітер В.С., Волков К.С., Гетманюк І.Б.
УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ КАРДІОМІОЦИТІВ ШЛУНОЧКІВ СЕРЦЯ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ТЕРМІЧНІЙ ТРАВМІ ЗА УМОВ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІОФІЛІЗОВАНОЇ КСЕНОШКІРИ 48

Вовк Ю.М., Журавльова Ю.П.
СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ РОЗШАРОВАНИХ ТРАНСПЛАНТАТІВ З ТВЕРДОЇ ОБОЛОНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ 49

Волотовська Н. В., Гудима А.А., Дацко Т. В.
ВПЛИВ МЕХАНІЧНОЇ ТРАВМИ РІЗНОГО СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ НА СТРУКТУРУ ПЕЧІНКИ БІЛИХ ЩУРІВ 50

Волошин М.А., Матвєйшина Т.М.
ЛІМФОЦИТО-ЕПІТЕЛІАЛЬНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ В БАГАТОШАРОВОМУ НЕЗРОГОВІЛОМУ ЕПІТЕЛІЇ СЛИЗОВОЇ

ОБОЛОНКИ ГЛОТКИ ЩУРІВ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОЇ ДІЇ АНТИГЕНА 51

Воровський О.О., Дегтярова Л.В., Півторак В.І., Шапринський В.О., Сміюха О.А.
ВІННИЦЬКИЙ КЛІНІЧНИЙ ГОСПІТАЛЬ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ 53

Гаврилюк-Скиба Г.О., Волков К.С., Небесна З.М.
ЕЛЕКТРОННОМІКРОСКОПІЧНИЙ СТАН БІЛОЇ ПУЛЬПИ СЕЛЕЗІНКИ ПРИ ТЕРМІЧНІЙ ТРАВМІ В ЕКСПЕРИМЕНТІ 55

Галицька- Хархаліс О.Я.
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОРФОМЕТРИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМПЕНСАТОРНО-ПРИСТОСУВАЛЬНИХ ЗМІН У ПАРЕНХІМІ НИРОК ЩУРІВ ПРИ ОДНОБІЧНОМУ ПОРУШЕННІ КРОВОТОКУ 57

Галичанська О.М., Хмара Т.В.
ВАРІАНТНА АНАТОМІЯ ГІЛОК ДУГИ АОРТИ У 6-МІСЯЧНОГО ПЛОДА 58

Гасюк А.П., Шпонька І.С., Гасюк Ю.А., Ніколенко Д.Є.
ІМІНОГІСТОХІМІЧНІ АСПЕКТИ ЗЛОЯКІСНОГО ПУЛИННОГО РОСТУ ... 59

Гевкалюк Н.О.
ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ІМУНОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ СЛИЗОВОЇ ПОРОЖНИНИ РОТА ПРИ ГОСТРІЙ РЕСПІРАТОРНІЙ ВІРУСНІЙ ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ 60

Герасим Л.М.
ТОПОГРАФІЯ ВНУТРІШНІХ ЯРЕМНИХ ВЕН У ДРУГОМУ ТРИМЕСТРІ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО РОЗВИТКУ 61

Герасимець А.Ю., Волков К. С., Гудима А.А.
МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН РОГІВКИ ПРИ НЕПРОНИКАЮЧІЙ ТРАВМІ ТА ЗА УМОВ КОРЕКЦІЇ КСЕНОРОГІВКОЮ 62

Герасимчук М. Р.
МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ЛЕГЕНЬ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПЕРИТОНІТІ ТА ЗА УМОВ КОРЕКЦІЇ ЦЕРУЛОПЛАЗМІНОМ 63

Гнатюк М.С., Посоленик Л.Я.
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ РЕМОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУР ВНУТРІШНЬОЧАСТОЧКОВИХ ПРОТОК ПІДНИЖНЬОЩЕЛЕПНОЇ ЗАЛОЗИ 64

Підп. до друку 21.09.2012. Формат 60х84/16.
Папір офсет. №1. Гарн. “Times”. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 13,95. Обл.-вид. арк. 13,48.
Тираж 70 пр. Зам. № 194.

Видавець і виготівник
ДВНЗ “Тернопільський державний медичний
університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України”
Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001, Україна

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб’єктів
видавничої справи ДК №2215 від 16.06.2005